

Szakmai beszámoló

City Visit a vezető partnernél – UNIDAS4EU partnertalálkozó

Felgueiras, Portugália, 2026. április 29-30.

Az UNIDAS4EU projekt első személyes partnertalálkozására Felgueirasban, a vezető partner városában került sor. A kétnapos program egyszerre szolgálta a projektindításhoz kapcsolódó szakmai egyeztetést, a portugál UNIDAS-modell részletes megismerését, valamint a projektpartnerek közötti személyes kapcsolatépítést. A találkozó külön jelentőségét adta, hogy egybeesett az UNIDAS modell működésének ötödik évfordulójával, ezért a programot a helyi és térségi szereplők részéről is nagy érdeklődés kísérte. Az első nap szakmai eseményei a Casa das Artes színháztermében zajlottak, míg a második napon a Museu Casa do Assento adott helyet a kerekasztal-beszélgetéseknek, a műhelymunkának és a konzorciumi egyeztetésnek.

1. kép: A felgueirasi partnertalálkozón az UNIDAS program 5. éves működését is ünnepeltük

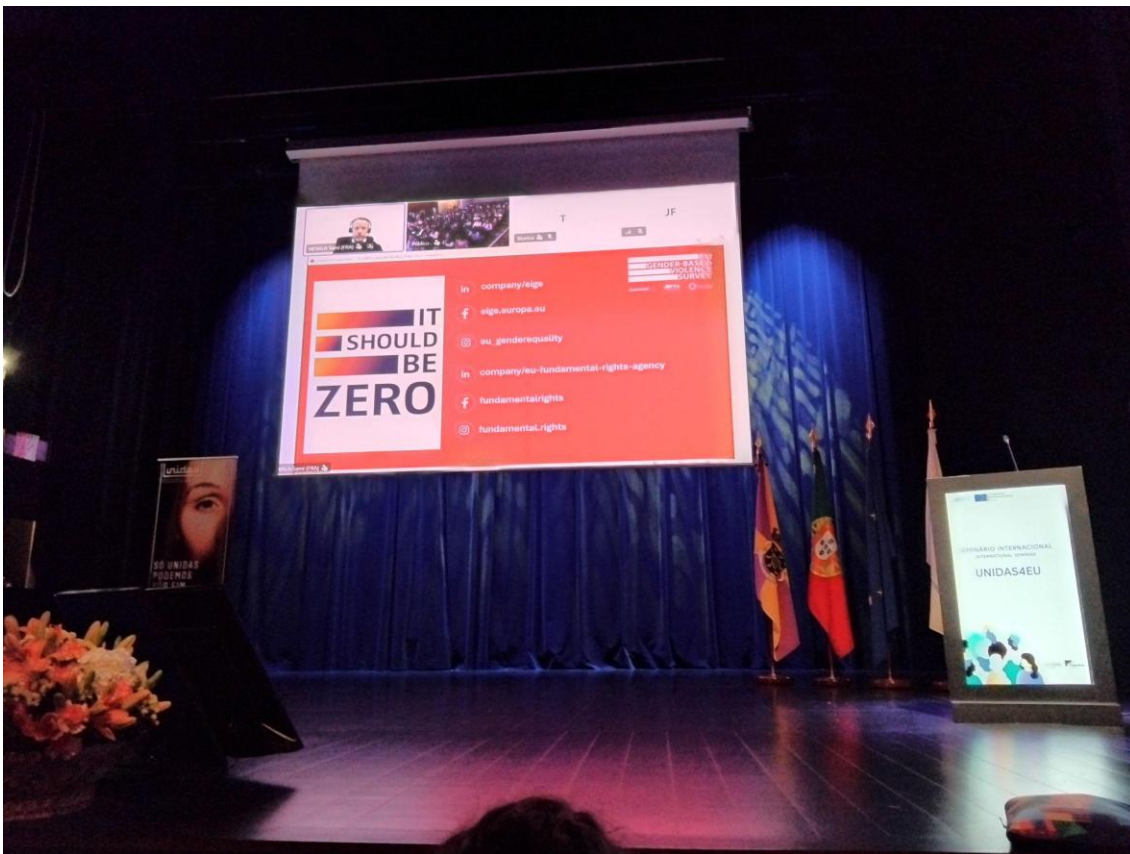
A találkozót Nuno Fonseca, Felgueiras polgármestere nyitotta meg, aki az UNIDAS modellben részt vevő tizenegy önkormányzat közösségének elnökeként is köszöntötte a résztvevőket. A polgármester nem csupán protokolláris szerepet vállalt, hanem a szakmai programon is végig jelen volt, ezzel is jelezve, hogy a családon belüli és nemi alapú erőszak elleni fellépés a térségben politikailag és intézményileg is kiemelt ügy. A megnyitó és a jubileumi program azt a szemléletet erősítette meg, hogy az áldozatvédelem nem kizárólag szociális, rendészeti vagy jogi kérdés, hanem helyi közösségi és önkormányzati felelősség is.

Az UNIDAS modell bemutatása több szinten történt. A plenáris előadások a projekt európai és módszertani keretét adták meg, a kerekasztal-beszélgetések pedig a portugál intézményközi együttműködés gyakorlati működését mutatták be. A program során a résztvevők képet kaptak arról, hogyan épül fel egy olyan területi szintű koordinációs rendszer, amelyben az önkormányzatok, a rendészeti és igazságügyi szervek, az

egészségügyi és szociális szolgáltatók, a gyermekvédelmi szereplők, a foglalkoztatási intézmények és a civil szervezetek közös protokoll mentén dolgoznak.

A szakmai program egyik első kiemelt előadását Sami Nevala, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének munkatársa tartotta az EU Gender-based Violence Survey eredményeiről. Az előadás különösen fontos volt a projekt szempontjából, mert európai összehasonlító adatokkal mutatta be azt a társadalmi problémát, amelyre az UNIDAS4EU hálózat helyi intézményi válaszokat keres. A felmérés az Eurostat módszertani keretére épült, és az eredmények előállításában az FRA és az EIGE is részt vett. A bemutatott adatok a fizikai, szexuális, pszichológiai és gazdasági erőszak különböző formáit, az elkövetők típusait, az erőszak kontextusát, a jelentési hajlandóságot, a támogató szolgáltatások ismertségét, valamint az áldozatok társadalmi-demográfiai jellemzőit vizsgálták.

Az előadás legfontosabb üzenete az volt, hogy a nők elleni erőszak az Európai Unióban az élet számos területén jelen van. A bemutatott adatok szerint az EU-ban minden harmadik nő élete során fizikai és/vagy szexuális erőszakot tapasztal, minden ötödik nő partnerétől, rokonától vagy háztartásának más tagjától szenved el fizikai és/vagy szexuális erőszakot, és minden nyolcadik nő nem partner által elkövetett szexuális erőszakkal is szembesül. A felmérés a gyermekkori tapasztalatokra is kitért: minden harmadik nő fizikai vagy pszichológiai erőszakot tapasztalt szülei részéről, míg minden tizenötödik nő gyermekkori szexuális erőszakról számolt be. Ezek az adatok azt támasztják alá, hogy az áldozatvédelemnek nem elszigetelt ügyek kezelésére, hanem tartós, intézményközi válaszszerre kell épülnie.

2. kép: Az EU nemi alapú erőszakról szóló felmérésének bemutatása a nemzetközi szemináriumon.

Az EU-GBV felmérés további fontos tanulsága, hogy a támogató szolgáltatások ismertsége önmagában nem elegendő. Az áldozatok jelentős része ugyan tud a segítségnyújtó intézmények létezéséről, mégis kevesen fordulnak ténylegesen egészségügyi, szociális, támogató vagy rendészeti szolgáltatáshoz. Ezért a szakpolitikai válaszoknak nemcsak tájékoztatást, hanem biztonságos, hozzáférhető és bizalomra épülő szolgáltatási útvonalakat is biztosítaniuk kell. Az előadás külön hangsúlyozta, hogy a partnerkapcsolati erőszak, a gazdasági

kontroll és a pszichológiai bántalmazás nem elszigetelt eseményekként, hanem gyakran mintázatszerűen jelennek meg, ezért a kockázatértékelésnek és a beavatkozásnak is ezt kell figyelembe vennie.

A bemutatott európai adatok közvetlenül kapcsolódnak az UNIDAS4EU céljaihoz. A felmérés azt igazolja, hogy a nők elleni erőszak elleni fellépésben az intézmények közötti koordináció, a szakosodott áldozatsegítő szolgáltatások, a gyermekekre és más sérülékeny csoportokra irányuló figyelem, valamint az adatgyűjtés és értékelés egyaránt nélkülözhetetlen. A projektpartnerek számára az előadás ezért nem csupán háttérinformációt adott, hanem kijelölte azokat a szakmai szempontokat is, amelyek mentén a helyi rendszerek fejlesztése értékelhető.

Ezt követően Kébel Nóra, az URBACT Titkárság munkatársa mutatta be az URBACT IV program működését, a transzferhálózatok logikáját, valamint a projektpartnerekre váró feladatokat. Az előadás tisztázta, hogy az URBACT 2002 óta működő európai területi együttműködési program, amelynek célja az integrált és fenntartható városfejlesztés előmozdítása, a városi önkormányzatok intézményi kapacitásának erősítése, valamint a városok közötti tapasztalatcsere támogatása. A program három fő tevékenységi területe a hálózatosodás, a kapacitásépítés és a kommunikáció, illetve tudásmegosztás.

Az URBACT-módszer három alapelve az integrált megközelítés, a részvételi működés és a transznacionális tanulás. Az integrált megközelítés azt jelenti, hogy az összetett városi problémákra nem lehet egyetlen ágazat vagy intézmény keretei között választ adni. A részvételi megközelítés az érintettek bevonását helyezi előtérbe, beleértve mindazokat, akikre a beavatkozás hat, illetve akik maguk is befolyásolni tudják annak sikerét. A transznacionális tanulás pedig azt biztosítja, hogy a partnervárosok egymás tapasztalataiból tanulva alakítsák ki saját helyi megoldásaikat. A program horizontális szempontként kezeli a nemek közötti egyenlőséget, a digitális átmenetet és a zöld átmenetet is.

A transzferhálózat sajátossága, hogy egy már azonosított, kipróbált és eredményes jó gyakorlat átvételét, illetve helyi adaptációját támogatja. Az UNIDAS modell ilyen jó gyakorlatként került a projekt középpontjába. A találkozó során világossá vált, hogy az átadás nem egyszerű másolást jelent: minden projektpartnernek saját intézményi, jogi, politikai és társadalmi környezetéhez kell igazítani a modellt. Az URBACT ennek érdekében biztosít módszertani támogatást, vezető szakértőt, nemzeti URBACT pontokat, online eszköztárat, webináriumokat, képzéseket és olyan kapacitásépítési alkalmakat, mint az URBACT University, amelyre 2026 augusztusában Corkban kerül sor.

Az előadás kitért a projektpartnerek, a vezető partner és a vezető szakértő feladataira is. A vezető partner felel a hálózat koordinációjáért, az adminisztratív és pénzügyi menedzsmentért, a kommunikációért, valamint a partnerek munkájának összehangolásáért. A vezető szakértő ezzel párhuzamosan a módszertani keretek kialakítását, a transznacionális tanulási folyamat szakmai támogatását, a tematikus kimenetek elkészítését és a helyi transzfertervek kidolgozásának segítségét végzi. A projektpartnerek feladata az aktív részvétel, a helyi szereplők bevonása, a saját rendszerük feltérképezése és az adaptációs lehetőségek kidolgozása.

A délutáni szekcióban a projektpartnerek röviden bemutatták saját áldozatvédelmi intézményrendszerüket, valamint megfogalmazták, hogy mit várnak az UNIDAS4EU projektől. A bemutatkozások egyik fontos hozadéka az volt, hogy a résztvevők nem elvontan, hanem konkrét városi és intézményi környezetben látták egymás kiinduló helyzetét. Kiderült, hogy a partnerek között jelentős különbségek vannak a koordináció formalizáltságában, az adatmegosztás jogi és gyakorlati feltételeiben, a szakosodott szolgáltatások elérhetőségében, valamint abban, hogy az együttműködések mennyire épülnek intézményes protokollokra vagy inkább személyes kapcsolatokra.

3. kép: Budapest Főváros XII. kerületének bemutatkozó előadása az UNIDAS4EU partnertalálkozáson.

A budapesti XII. kerület bemutatkozása a helyi áldozatvédelmi és jelzőrendszeri működésre, a meglévő intézményi kapcsolatokra, valamint azokra a hiányokra irányította rá a figyelmet, amelyek a portugál modell adaptációja szempontjából különösen fontosak. A partnerek prezentációi alapján a projekt közös tanulási tere nem homogén rendszerek között jön létre: egyes városokban már erősebb intézményi koordináció működik, máshol a kapcsolatok inkább informálisak vagy személyfüggők. Ez a különbség a későbbi transzfertervezés során meghatározó tényező lesz.

A szekciót Linda Ainouche, a hálózat vezető szakértője zárta. Összefoglalójában hangsúlyozta, hogy a városi rendszerek közötti különbségek nem akadályai, hanem kiindulópontjai a tanulási folyamatnak. A city visit tapasztalatait és a partneri bemutatókat a további szakértői munkában is felhasználja, különösen annak megértéséhez, hogy az egyes városok milyen mértékben rendelkeznek az UNIDAS modell átvételéhez szükséges alapfeltételekkel.

Az első nap szakmai programját helyszíni látogatás egészítette ki az áldozatok fogadó szolgáltatási központban. A résztvevők megismerhették a kockázatfelmérő kérdőívet, az együttműködési megállapodást, valamint az áldozatokkal folytatott munka szakmai menetét. A látogatás különösen tanulságos volt, mert nemcsak az intézményi struktúrát, hanem a mindennapi működés gyakorlati részleteit is megmutatta. A dokumentumokat papíralapon, zárt szekrényben tárolják, és adatvédelmi megfontolásokból nem rögzítik számítógépes rendszerben. A központ kívülről nem jelölt, ami az áldozatok biztonságát szolgálja, és csökkenti annak kockázatát, hogy az elkövetők azonosítsák a helyszínt.

A központban szociális munkások és pszichológusok dolgoznak, és külön gyermekpszichológus is foglalkozik az érintett gyermekekkel. A helyiségek kialakítása az áldozatok és a gyermekek biztonságérzetét is figyelembe veszi: a gyermekek a váróban játszhatnak, amíg a szülővel a szakemberek beszélgetnek. A helyszíni látogatás megerősítette, hogy az áldozatsegítésben a biztonság, a diszkréció, az empatikus környezet és a szakosodott szakmai kompetencia egyaránt alapfeltétel.

A nap végén a résztvevők a Pão de Ló Múzeumba látogattak, ahol megismerhették a térség egyik jellegzetes gasztronómiai hagyományát és a süteménykészítő manufaktúra működését. Ezt követően tárlatvezetésre került sor a „Past, Present and Future Space” című kiállításon, majd hivatalos vacsora zárta a napot. A vacsora alatt fado előadás is elhangzott, amely a szakmai program mellett Portugália kulturális hagyományainak megismerését és a partnerek közötti informális kapcsolatépítést is szolgálta.

4. kép: Portugál népviselet

A második napon a helyi URBACT Local Group tagjaival folytatott kerekasztal-beszélgetés állt a középpontban. A portugál partnerek a területi együttműködési protokollt és az intézményközi munkamegosztást mutatták be. A beszélgetés során a résztvevők nem általános intézményi leírásokat hallhattak, hanem strukturált módon ismerték meg az egyes szervezetek szerepét, feladatait és kapcsolódási pontjait. A résztvevők között szerepeltek többek között egészségügyi intézmények, az ügyészség, az igazságügyi orvosszakértői intézet, a gyermekvédelem, a reintegrációs és büntetés-végrehajtási szolgálat képviselői.

5. kép: Kerekasztal-beszélgetés a helyi ULG szereplőivel és a portugál együttműködési protokoll bemutatása

A portugál modell egyik legfontosabb tanulsága az volt, hogy a családon belüli erőszak kezelése csak sokszereplős rendszerben lehet hatékony. A rendőrség, az ügyészség, az egészségügy, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatási szervek, az iskolák, a civil szervezetek és az önkormányzatok önmagukban nem képesek teljes körű választ adni az áldozatok szükségleteire. A rendszer akkor működik jól, ha minden szereplő ismeri a saját feladatát, tudja, hogy mely ügyben kihez kell fordulni, és rendelkezésre állnak azok a formális kapcsolattartási és együttműködési csatornák, amelyek krízishelyzetben gyors reakciót tesznek lehetővé.

Az Associação para o Desenvolvimento de Figueira bemutatása különösen részletes képet adott a civil és szociális szolgáltatói oldal szerepéről. Az intézmény Penafiel térségében működő IPSS, amely 1996 óta végez közösségi és szociális munkát. Tevékenységei között szerepel az időskorúak ellátása, nappali szolgáltatások, idősek otthona, házi segítségnyújtás és tartós ápolási ellátás, de a szervezet kiemelt szerepet vállal a családon belüli erőszak áldozatainak támogatásában is. A Casa Abrigo 2004 óta biztosít biztonságos elhelyezést, jelenlegi kapacitása 45 fő; a Gabinete Janela Aberta 2006 óta nyújt pszichológiai, szociális és továbbirányítási segítséget; a 2018-ban létrehozott sürgősségi befogadókahely pedig tíz fő számára tud azonnali, átmeneti védelmet biztosítani.

A Segurança Social szerepe a protokollban a jelzés, az irányítás, a szociális támogatás és a kísérés oldaláról jelent meg. A bemutató alapján a szociális biztonsági rendszer kapcsolódik a nemzeti sürgősségi vonalhoz, a helyi szociális akciószolgálatokhoz, a bíróságokat segítő multidiszciplináris csapatokhoz, a gyermekvédelmi bizottságokhoz, valamint az önkormányzati áldozatsegítő struktúrákhoz. Ez a szerep jól mutatja, hogy az áldozatvédelem nem ér véget az azonnali kríziskezeléssel: szociális, jogi, családi és pénzügyi támogatási elemekre is szükség van ahhoz, hogy az érintettek hosszabb távon újra biztonságos és önálló életet tudjanak kialakítani.

Az Instituto de Emprego e Formação Profissional előadása arra világított rá, hogy a munkaerőpiaci reintegráció az áldozatvédelem egyik kulcseleme. A foglalkoztatási intézmény nem végez közvetlen kríziskezelést, szerepe azonban meghatározó az áldozatok gazdasági autonómiájának erősítésében. A képzéshez, munkaerőpiaci szolgáltatásokhoz és foglalkoztatási lehetőségekhez való hozzáférés segíthet megtörni a függőségi helyzeteket, és hozzájárulhat ahhoz, hogy az áldozatok valódi kilépési lehetőséggel rendelkezzenek a bántalmazó kapcsolatokból. Ez a megközelítés fontos tanulság a projekt számára, mert a védelem és az önállóság nem választható el egymástól.

A gyermekvédelmi szereplők, különösen a CPCJ bemutatása rámutatott arra, hogy a családon belüli erőszak a gyermekeket is közvetlenül érinti, akár áldozatként, akár tanúként. A bizottságok hivatalos, nem bírósági szervezatként működnek, helyi partnerségi logikára épülnek, és a gyermekek jogainak védelmét, valamint a veszélyeztetettség megelőzését szolgálják. A jelzést rendőrségi és igazságügyi szervek, iskolák, egészségügyi és szociális szolgáltatók, családtagok, szomszédok vagy akár maguk a gyermekek is megtehetik. A bemutató alapján a gyermekek védelmében az iskolák és az iskolapszichológusok korai jelző szerepe különösen fontos, de a trauma feldolgozásához szakosodott pszichológiai támogatásra is szükség van.

A kerekasztal-beszélgetés visszatérő eleme volt, hogy az áldozatokkal nem szabad paternalista módon bánni. A szakemberek feladata nem az, hogy az érintettek helyett döntsenek, hanem az, hogy biztonságos keretek között segítsék őket saját döntéseik meghozatalában. Az emberi méltóság, az autonómia és a hosszú távú kísérés ezért a modell központi elemei. Ugyanakkor több felszólaló hangsúlyozta, hogy az elkövetőkkel végzett munka sem hagyható figyelmen kívül. A rehabilitációs programok, a függőségek és magatartásminták kezelése, valamint a bántalmazó viselkedés társadalmi és kulturális gyökereinek megértése a megelőzés és a visszaesés elkerülése szempontjából is szükséges.

A beszélgetésekből az is kiderült, hogy a szolgáltatások sok helyen jelentős kapacitáshiánnyal küzdenek. Több szereplő említette a pszichológusok, szociális munkások és más szakemberek korlátozott számát, miközben az ügyek száma és komplexitása növekszik. Az áldozatok problémái gyakran mentális, szociális, kulturális és gazdasági nehézségekkel fonódnak össze, és egyre több figyelmet igényelnek az idősek, a gyermekek, a fogyatékosokkal élők, a külföldi háttérű áldozatok és más sérülékeny csoportok. A portugál példák ugyanakkor azt mutatták, hogy a szakosodott szolgáltatások, a jól definiált protokollok, a rendszeres egyeztetések és az adatgyűjtés jelentősen javíthatják az ellátás minőségét.

A megelőzés a portugál rendszerben nem kiegészítő tevékenységként, hanem az áldozatvédelem szerves részeként jelenik meg. A résztvevők iskolai programokról, szülőkkel végzett munkáról, közösségi tájékoztatásról, plakátokról, szórólapokról és kampányokról számoltak be. A hangsúly nem kizárólag azon van, hogy az emberek tudják, hová fordulhatnak segítségért, hanem azon is, hogy felismerjék, mi számít erőszaknak, hogyan kérhetnek segítséget diszkrétan, és milyen minták vezethetnek későbbi bántalmazó kapcsolatokhoz. Kiemelték, hogy a megelőzést már gyermekkorban el kell kezdeni: a 3-6 és 6-10 éves gyermekekkel végzett programok nem az erőszak direkt tematizálására, hanem kommunikációra, konfliktuskezelésre, együttműködésre és érzelemkezelésre épülnek.

A kerekasztalt követően a partnerek transzfer workshopon vettek részt, amely a jó gyakorlatok átadásának feltételeit és korlátait vizsgálta. A műhelymunka egyik központi eleme az absztrakciós gyakorlat volt, amely a modell elemeit gyökerekre, törzsre és ágakra bontotta. A gyökerek azok a megkérdőjelezhetetlen alapelvek és feltételek, amelyek nélkül a modell nem működhet; a törzs a működés operatív magját jelenti; az ágak pedig

azok az elemek, amelyek a helyi körülményekhez igazíthatók. Ez a gondolkodási keret segít elválasztani az UNIDAS lényegi elemeit azoktól a megoldásoktól, amelyek Portugáliában hatékonyak, de más városokban módosításra szorulhatnak.

A műhelymunka során a partnerek azt vizsgálták, hogy saját városukban mi áll már rendelkezésre, melyek a hiányzó intézményi vagy jogi feltételek, milyen politikai felhatalmazásra van szükség, és hogyan lehet a személyes kapcsolatokra épülő együttműködések tartós, intézményesített mechanizmusokká alakítani. A vita egyik fontos következtetése az volt, hogy a hálózatépítés hosszú folyamat: a bizalom, a közös protokollok, a rendszeres párbeszéd és a feladatmegosztás nem egyik napról a másikra alakul ki. A résztvevők hangsúlyozták, hogy a projekt sikeréhez nem elegendő a jó gyakorlat megismerése; minden városban el kell végezni azokat az alapozó lépéseket, amelyek a modell megbízható működéséhez szükségesek.

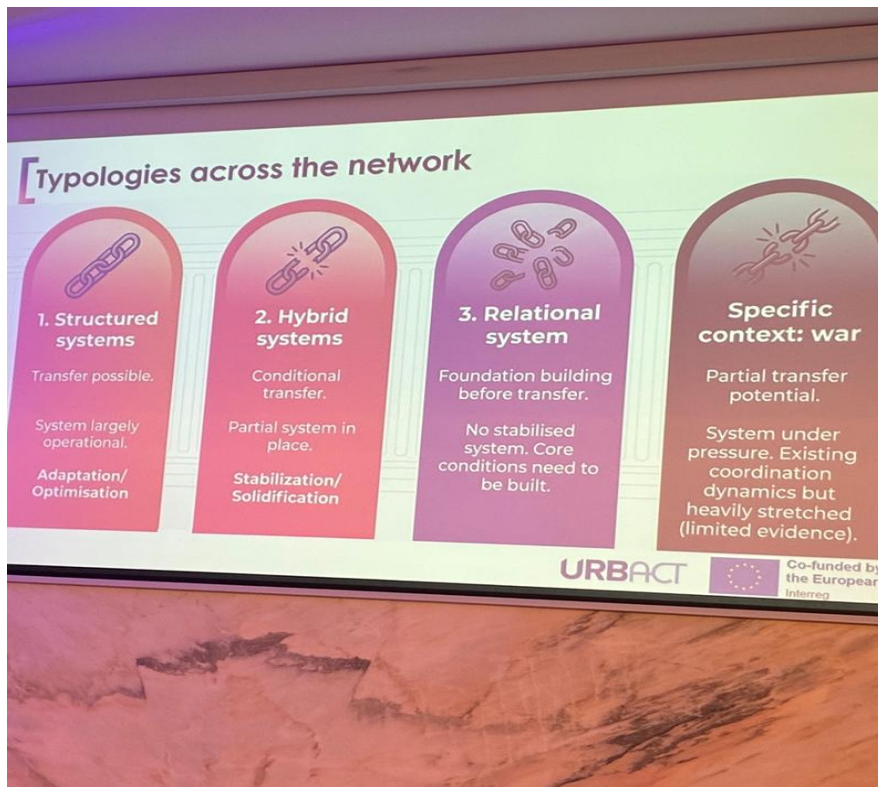
A második nap konzorciumi ülésén Linda Ainouche vezetésével a partnerek áttekintették a partner városok kiinduló állapotát és a transzferálhatóság feltételeit. A korábban kitöltött önértékelő kérdőív alapján a partnerek egy „közlekedési lámpa” logika szerint értékelték saját rendszerüket. A vizsgált dimenziók közé tartozott a formális intézményközi koordináció, a meghatározott és megosztott folyamat vagy szolgáltatási útvonal, a strukturált több szereplős mechanizmus, az egyértelmű politikai felhatalmazás, valamint az adatmegosztás jogi alapja. Budapest XII. kerülete több dimenzióban részben átültethető, illetve fejlesztendőként jelent meg: a formális koordináció, a több szereplős mechanizmus, a politikai felhatalmazás és az adatmegosztás jogi alapja sárga besorolást kapott, míg a meghatározott és megosztott folyamat/útvonal piros kategóriába került.

6. kép: A projektpartnerek kiinduló helyzetének értékelése a konzorciumi ülésen.

Az értékelés alapján a hálózaton belül több városi rendszertípus különült el. A strukturált rendszerekben a koordináció intézményesült, és kevésbé függ egyéni kapcsolatoktól; ebbe a körbe tartozott például Bétera és részben Vicenza. A hibrid rendszerekben már vannak működő elemek, de stabilizálásra és megerősítésre van szükség; ilyen helyzetben jelent meg például Drama és Meylan. Budapest XII. kerületét a szakértői értékelés kapcsolati, relációs rendszerként írta le, ahol az együttműködésnek vannak elemei, de az erősen személyfüggő,

és a transzfer előtt a strukturális gerinc kiépítése szükséges. Kijev speciális kontextust képvisel, mivel a háborús helyzetben működő rendszer ugyan rendelkezik koordinációs mechanizmusokkal, de jelentős nyomás alatt áll.

7. kép: A projektpartnerek hálózati típusai.

A konzorciumi ülés fontos következtetése az volt, hogy a rendszer érettsége meghatározza a transzferálhatóságot. Az UNIDAS nem egyszerűen jól működő szolgáltatások összessége, hanem olyan intézményesített rendszer, amely csökkenti az egyénektől való függőséget, világosabbá teszi a felelőségeket, és előre rögzített együttműködési útvonalakat hoz létre. Ezért az adaptáció nem valósítható meg minden városban azonos módon. Ahol a szükséges alapvető elemek még nem épültek ki, ott először a koordinációs struktúrát, a szereplők közötti munkamegosztást, az adatkezelési és adatmegosztási kereteket, valamint a közös szakmai nyelvet kell megerősíteni.

A megbeszélés kitért a projekt következő szakaszaira is. A jelenlegi helyzetet a partnerek T0 állapotként értelmezték, amelyből a későbbi fázisokban a rendszer stabilizálása, adaptálása és fejlesztése felé kell haladni. A hálózati és a helyi szintet el kell különíteni: a nemzetközi hálózat a tapasztalatcsere, a módszertani tanulás és a közös keretek terepe, míg a városi szint a helyi szereplők bevonásáról, a helyi protokollok kialakításáról és a konkrét beavatkozási útvonalak megtervezéséről szól. A partnereknek rövid, közérthető dokumentumokat kell készíteniük saját rendszereikről, hogy azok a szakértők és a helyi döntéshozók számára egyaránt áttekinthetők legyenek.

A találkozó végén a résztvevők a további együttműködés gyakorlati kérdéseit is áttekintették. Szó esett a következő személyes találkozók előkészítéséről, az online egyeztetések ütemezéséről, a belső kommunikációs platform használatának nehézségeiről, valamint arról, hogy a Basecamp felületén keletkező nagy mennyiségű értesítés miatt a kommunikációt egyszerűsíteni és átláthatóbbá kell tenni. A projekt következő szakaszának fő feladata az lesz, hogy a partnerek a saját helyi prioritásaikhoz igazítva kezdjék el kialakítani az UNIDAS-

modellből átvehető elemeket, különös figyelemmel a fiatalokra, a megelőzésre és az intézményközi együttműködés tartósságára.

Összességében a felgueirasi city visit világossá tette, hogy az UNIDAS4EU projekt legfontosabb szakmai kihívása nem egy kész modell mechanikus átvétele, hanem egy olyan tanulási és adaptációs folyamat, amelyben a partnervárosok saját intézményi rendszerüket is újraértékelik. A portugál tapasztalatok alapján az eredményes áldozatvédelemhez politikai elkötelezettség, világos intézményközi protokoll, szakosodott szolgáltatások, biztonságos adatkezelés, rendszeres szereplőközi párbeszéd, megelőzési programok és az áldozatok hosszú távú autonómiáját támogató szolgáltatási útvonalak szükségesek.

Budapest XII. kerülete számára a találkozó legfontosabb tanulsága, hogy a meglévő szakmai kapcsolatokra és helyi tapasztalatokra építve tovább kell erősíteni a strukturált, intézményesített együttműködés feltételeit. Különösen fontos a közös szolgáltatási útvonal kialakítása, a szereplők felelősségének pontosítása, az adatmegosztás jogi és gyakorlati kereteinek tisztázása, valamint az, hogy a rendszer ne kizárólag személyes kapcsolatokra, hanem hosszú távon is fenntartható protokollokra épüljön. A találkozó szakmai tartalma mellett a portugál partnerek vendégszeretete és a kulturális programok is hozzájárultak ahhoz, hogy a projektpartnerek közötti bizalom és együttműködés megerősödjön.